

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата юридичних наук, доцента, професора кафедри економічної безпеки та фінансових розслідувань Моргун Надії Сергіївни на дисертаційне дослідження Хитя Юрія Петровича на тему «Юридико-психологічні засади взаємодії слідчого (детектива) та прокурора під час досудового розслідування корупційних злочинів», поданого до захисту у спеціалізовану вчену раду Національної академії внутрішніх справ на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Ступінь актуальності обраної теми. Після початку військового вторгнення російських військ в Україну особливої актуальності набуло питання збереження української державності, самобутності нації, укріплення правової держави, боротьби з корупцією та злочинністю. Саме корупція у вищих ешелонах влади та організована злочинність є тими найбільш небезпечними внутрішніми ворогами, які підривають основи еволюції суспільства, послаблюють обороноздатність країни від зовнішнього агресора. Побудова правової держави неможлива без ефективної боротьби з корупцією та організованою злочинністю, яка знаходить свій юридичний прояв у кримінальних процесуальних нормах розслідування злочинів, а фактичний прояв - у кропіткій спільній роботі слідчих та прокурорів у кримінальних провадженнях. Для захисту конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина та досягнення завдань кримінального провадження, визначених у ст. 2 КПК України, вирішального значення набуває ефективна взаємодія в ньому прокурора, як процесуального керівника досудовим розслідуванням, із слідчим (детективом), як представником органу досудового розслідування, особливо під час розслідування складних кримінальних корупційних правопорушень, вчинених представниками вищого корпусу державної служби, посади яких Законом України «Про державну службу» віднесені до категорії «А», та іншими державними службовцями, керівниками державних

підприємств, депутатами, судьями, прокурорами тощо. У такому випадку мова йде про розслідування кримінальних правопорушень, які підслідні Національному антикорупційному бюро України, та здійснення процесуального керівництва в таких розслідуваннях прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури України.

В умовах російсько-української війни важливого значення та актуальності набувають питання ефективної, юридично обґрунтованої та психологічно конструктивної взаємодії слідчих (детективів) та прокурорів під час укладання з підозрюваними чи обвинуваченими угод про визнання винуватості, спрямованих на викриття більшої кількості співучасників злочинів, та реального відшкодування до бюджетів всіх рівнів заподіяних злочинами збитків, які в подальшому можуть спрямовуватися на потреби оборони від агресора.

Попри вагомий науковий доробок учених, існує недостатнє наукове опрацювання з точки зору юридичної психології засад взаємодії слідчого (детектива) та прокурора під час досудового розслідування корупційних злочинів. Дотепер не встановлено психологічних якостей особистості учасників такої взаємодії, не визначено психологічну сутність детермінант вказаної взаємодії, не встановлено необхідність використання спеціальних психологічних знань під час відбору на посади слідчого (детектива) та прокурорські посади, з точки зору здатності кандидатів до взаємодії, роботи в парі, команді, колективі, що і зумовлює актуальність обраної теми та потреби у її дослідженні.

У зв'язку із цим, актуальність теми дисертації Ю.П. Хитя «Юридико-психологічні засади взаємодії слідчого (детектива) та прокурора під час досудового розслідування корупційних злочинів» не викликає сумнівів як у науковому, теоретичному, так і практичному аспектах.

Тему дисертації затверджено рішенням Вченої ради Національної академії внутрішніх справ від 29 жовтня 2019 року (протокол № 22).

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Вивчення дисертації та наукових публікацій Ю.П. Хитя свідчить про логічну структуру роботи, що надало можливість дисертанту визначити мету, об'єкт, предмет і завдання роботи та всебічно й повно проаналізувати задекларовану тему.

У роботі використано сукупність загальнонаукових, міждисциплінарних і спеціально-наукових методів пізнання, які дали змогу висвітлити й вирішити низку теоретичних та практичних питань теми дослідження. Застосовано, зокрема, методи спостереження, опису, порівняння, класифікації, історико-правовий, порівняльного аналізу, системно-структурний, соціологічні (інтерв'ювання, анкетування, опитування), психодіагностичні, статистичні. Це дозволило належним чином обґрунтувати відповідні положення наукової новизни отриманих дисертантом наукових результатів. Зміст дисертації відповідає обраній темі, характеризується логічністю та комплексністю. Матеріал дисертації викладено послідовно й доступно, робота оформлена відповідно до встановлених вимог.

Дисертант проаналізував значну кількість джерел (165 найменувань), ґрунтовно вивчив роботи інших науковців за напрямом, що надало можливість вирішити важливу наукову задачу, дати відповіді на актуальні й суттєві для науки та правоохоронної практики питання, сформулювати пропозиції та рекомендації з подальшого вдосконалення теоретичних основ і прикладних аспектів з даної тематики.

Обґрунтованість сформульованих у дисертації висновків забезпечена емпіричними даними, а саме: результатами аналізу офіційних статистичних й аналітичних матеріалів Національного антикорупційного бюро України, Генеральної прокуратури України, Департаменту інформаційних технологій МВС України; вивченням матеріалів кримінальних проваджень; зведеними даними анкетування та результатів психодіагностики 40 слідчих (детективів) НАБУ та 40 прокурорів САП.

Результати наукового дослідження викладено у восьми наукових публікаціях, зокрема у 5 статтях, 4 з яких включено МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, 1 стаття – в іноземному науковому періодичному виданні (Республіка Польща), а також 3 тезах доповідей на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Отже, дисертація Ю.П. Хитя «Юридико-психологічні засади взаємодії слідчого (детектива) та прокурора під час досудового розслідування корупційних злочинів» виконана на високому науковому рівні.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. Дисертація Ю.П. Хитя є першим комплексним дослідженням, у якому надано характеристику процесу взаємодії слідчого (детектива) та прокурора у кримінальному провадженні з позиції юридичної психології, визначено психологічну сутність детермінант вказаного процесу, обґрунтовано низку теоретико-прикладних положень і висновків, які охарактеризують перспективи удосконалення процесу прокурорсько-слідчої взаємодії.

У роботі сформульовано низку результатів і висновків, що були отримані вперше і мають високий ступінь наукової новизни.

Зокрема, уперше обґрунтовано доцільність розгляду взаємодії слідчого (детектива) та прокурора з позицій юридичної психології, а саме як форма професійної взаємодії, що виступає у двох конфігураціях: як засіб вирішення завдань діяльності, її інструментальна, функціональна складова; як вищий соціально зумовлений рівень активності поведінки суб'єкта, детермінований його особливостями як суб'єкта правоохоронної діяльності; здійснено аналіз законодавчого регулювання форм взаємодії між слідчим (детективом) НАБУ та прокурором САП під час досудового розслідування корупційних злочинів, обґрунтовано необхідність внесення низки змін у діючий КПК України та запропоновано ці зміни. Вони стосуються окреслення та чіткого розуміння

сфер відповідальності слідчого та прокурора, удосконалення процедури здійснення арешту майна, зокрема, клопотання слідчого (детектива) про арешт майна, законодавчого регулювання процесу обрання підозрюваним запобіжного заходу на стадії досудового розслідування, визначення на рівні кримінального процесуального закону обов'язку керівників органів досудового розслідування та керівників органів прокуратури спільно визначати порядок взаємодії слідчих та прокурорів підвідомчих їм структур; окреслено ключові проблемні питання взаємодії детективів НАБУ та прокурорів САП, а саме: формальність, недостатність вживаних заходів до співпраці з обох сторін, юридична невизначеність, надмірна публічність діяльності з розслідування кримінальних проваджень щодо корупційних злочинів.

Також, дістали подальший розвиток: наукове дослідження проблем кримінального провадження корупційних злочинів; порівняльно-правове дослідження нормативно-правових засад реалізації кримінального провадження в зарубіжних країнах; розуміння сучасного стану нормативно-правового регулювання форм та способів взаємодії слідчого та прокурора в законодавстві України; вивчення психологічних якостей особистості на етапі відбору на посади слідчого (детектива) та прокурорські посади, які здійснюють досудове розслідування корупційних злочинів.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані дисертантом, здебільшого є аргументованими й переконливими, містять самостійний критичний аналіз. Отримані теоретичні та практичні висновки стали результатом наукового пошуку, відповідно до поставленої мети і завдань дослідження. Під час їх доведення та обґрунтування автор використав широке коло вітчизняних та зарубіжних наукових публікацій, міжнародно-правові та національні нормативно-правові акти, судову практику тощо.

Практична значущість результатів дослідження. Сформульовані та викладені в дисертації висновки та пропозиції мають теоретичне та практичне

значення та можуть бути використанні в: *практичній діяльності* – для безпосереднього використання сформульованих практичних рекомендацій в процесі професійно-психологічної підготовки прокурорів (акт Тренінгового центру прокурорів України від 21 вересня 2023 року); *освітньому процесі* – для підготовки лекцій, посібників, методичних рекомендацій, тестових завдань і дидактичних матеріалів з юридичної психології, а також при проведенні різних видів занять із відповідних дисциплін у процесі підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра та магістра за спеціальністю 081 «Право» (акт Національної академії внутрішніх справ від 09 жовтня 2023 року).

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому. Дисертація Хитя Ю.П. викладена українською мовою та має чітку структуру, що відповідає вимогам МОН України та Порядку присудження ступеня доктора філософії. Дисертація містить анотацію, вступ, три розділи, що містять вісім підрозділів, висновки, список використаних джерел (165 найменувань на 17 сторінках) та три додатки. Повний обсяг дисертації становить 228 сторінок, з них обсяг основного тексту – 190 сторінок.

Анотація в стислій формі відображає основні тези дослідження, викладена українською та англійською мовами, доповнена переліком публікацій здобувача, у яких висвітлено основні результати дослідження.

У **вступі** обґрунтовано вибір теми дослідження, охарактеризовано ступінь наукової розробленості, зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, визначено мету дослідження, окреслено поставлені завдання наукового пошуку, сформульовано об'єкт і предмет дослідження, описано використані методи пізнання, емпіричну базу, аргументовано наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, інформацію щодо апробації матеріалів дисертації.

У **розділі 1 «Концептуальні засади аналізу психологічних особливостей взаємодії слідчого (детектива) та прокурора»** здійснено наукове дослідження категорії взаємодії як одної із категорії філософії пізнання. Встановлено, що Генеза філософського інтересу до проблеми взаємодії дозволяє констатувати,

що рух наукового фокусу філософів був зосереджуваний на диференціації та вивченні особливостей окремих її різновидів: соціальної, інформаційної, соціально-психологічної, етнічної, інформаційної, міжкультурної тощо.

Аргументовано, що професійну взаємодію можна означити наявністю мети, предмету, способу реалізації, зворотного зв'язку. Професійна взаємодія виявляється у формі спільної діяльності та спілкування. Як засіб вирішення завдань професійна взаємодія слідчого (детектива) та прокурора спрямована на вирішення певних когнитивно-комунікативних завдань. Реалізація професійної взаємодії відбувається з дотриманням принципів відповідності вимогам законодавства. Успішність процесу професійної взаємодії суб'єктів обумовлена ступенем розвитку їх когнітивних якостей, вмінь та навичок.

Проаналізовано загальноправові та спеціальні принципи взаємодії між слідчим (детективом) і прокурором та їх вплив на процес ефективної взаємодії слідчого (детектива) з прокурором.

Доведено, що рівні зацікавленості слідчого (детектива) та прокурора в процесуальній взаємодії відрізняються залежно від стадій досудового розслідування кожного окремого кримінального провадження. Різниця зацікавленості у взаємодії вказаних учасників процесу породжує описаний автором психологічний дисонанс.

Проведеним теоретичним аналізом визначено, що суб'єкти досудового розслідування повинні бути готові до контактів, до співробітництва і взаємодії, проявляти інтерес до людей. Наявність у них тенденції до конкретизованого мислення може викликати прояви формалізму в роботі з боку слідчого (детектива), а з іншої сторони - активне використання прокурором інституту письмових вказівок з встановленням строків їх виконання, що буде посилювати непорозуміння у взаємовідносинах та конфронтацію. Слідчі (детективи) та прокурори з розвинутими психологічними лідерськими якостями потенційно активно координують свою діяльність, не допускаючи посилення юридико-психологічного дисонансу.

У розділі 2 «Правове регулювання взаємодії слідчого (детектива) та прокурора під час досудового розслідування корупційних злочинів» констатовано, що надання прокурором письмових вказівок дисциплінує обох суб'єктів взаємодії. Отримання слідчим чітких вказівок у письмовій формі є умовою їх належного виконання. Водночас, прокурору це надає змогу проконтролювати хід їх виконання. Вказівки у письмовому виді також отримують статус офіційного документу. При цьому, зазначене не свідчить про бюрократизм взаємодії, оскільки сама по собі взаємодія передбачає особисті стосунки та повсякденне спілкування між слідчим та прокурором під час досудового розслідування.

Аргументовано, що одним із законодавчо визначених способів негативної взаємодії слідчого та прокурора є передбачений чинним КПК України механізм оскарження дій прокурора. Використання слідчими (детективами) вказаного механізму взаємодії з прокурором – процесуальним керівником виступає деструктивним явищем, що закладає глибоку конфронтацію між інституціями та унеможлиблює подальшу ефективну співпрацю суб'єктів взаємодії.

З використанням методу порівняльного аналізу досліджено нормативно-правові засади взаємодії слідчого та прокурора в різних правових системах країн Європи. Більшість Європейських країн належать до континентальної системи права. Меншість, зокрема, Великобританія, Ірландська Республіка є представниками звичаєвого права. В деяких країнах, зокрема, на Мальті обидві системи з'єднані в одну. Кожна з європейських держав має власні унікальні особливості організаційно-правових засад реалізації кримінального провадження та інституціональних засад його здійснення. Порівняльний аналіз нормативно-правового регулювання форм та способів взаємодії суб'єктів кримінального провадження дозволяє констатувати наявність подібного та відмінного в вітчизняній та європейській практиці реалізації досудового розслідування. Зазначена подібність втілюється в наявності спеціальних органів досудового розслідування (Спеціальна прокуратура Австрії з підтримання обвинувачення в економічних злочинів та справ, пов'язаних з корупцією),

функціюванні інституту слідчих суддів (Франція, Німеччина, Данія тощо), диференціації стадій кримінального процесу та функціонального розподілу повноважень його суб'єктів (Естонія). Євроінтеграційні прагнення України повинні орієнтуватися на імплементацію кодифікованого акту «Corpus Juris», поєднуючи їх із тенденціями збереження традиційних основ вітчизняної правової парадигми.

Проведеними емпіричними дослідженнями впливу нормативно визначених форм взаємодії між слідчим (детективом) і прокурором встановлено, що на думку 34 % детективів НАБУ, основною формою взаємодії та комунікації детектива з прокурором САП є письмові клопотання про застосування різноманітних заходів забезпечення кримінального провадження та проведення слідчих (розшукових) дій: тимчасові доступи, обшуки, арешти майна, запобіжні заходи, клопотання про надання дозволу на проведення негласних слідчих (розшукових) дій тощо. Водночас, 67 % прокурорів САП основною формою співпраці з детективами НАБУ вважають надання письмових вказівок про виконання тих чи інших слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні. Тільки 12 % детективів НАБУ зазначили, що активно співпрацюють з прокурором САП на рівні особистих зустрічей та проведення консультацій і обговорень ходу досудових розслідувань у кримінальному провадженні. В той же час, 73 % опитаних детективів НАБУ та 69 % прокурорів САП вважають особисті зустрічі та обговорення найбільш ефективною формою комунікацій. Тільки 9 % детективів НАБУ та 13 % прокурорів САП вірять в ефективність письмових вказівок та звітів про їх виконання.

Розділ 3 «Шляхи та напрями удосконалення взаємодії слідчого (детектива) та прокурора під час досудового розслідування корупційних злочинів» присвячено питанням вивчення психологічних якостей особистості на етапі відбору на посади слідчого (детектива) та прокурорські посади.

Порівняльний аналіз одержаних емпіричних даних дозволяє стверджувати, більш природньо спрямованими на встановлення комунікативних стосунків

виявилися слідчі (детективи) НАБУ. Обом групам респондентів іманентний високий рівень розумового розвитку та інтелектуальності. Функціональна субординація зумовлює різний рівень прояву у слідчих (детективів) та прокурорів «домінантності – підпорядкованості», що сприятливо впливає на побудову ділових стосунків між ними та потенційно знижує рівень виникнення ознак конфліктної взаємодії. Характерні для обох груп респондентів ознаки тривожності та занепокоєності наслідками власних дій може сприяти виникненню схильності до підвищеної стурбованості та ускладненню всього, що пов'язане з виконанням функціональних обов'язків. Наведене потребує подальшої корекції в межах здійснення професійно-психологічної інтервенції. Зміст та характер професійної діяльності зумовлюють притаманність для опитаних слідчих (детективів) та прокурорів високого рівня дисциплінованості, відповідальності та сумлінності. Зазначене ґрунтується на свідомому розумінні соціальної значущості результатів власної професійної діяльності. У груповій взаємодії прокурорам природно проявляти якості лідера під час здійснення процесуального керівництва досудовим розслідуванням. Цей фактор є важливим для успішності спільної діяльності, оскільки обумовлює вміння протидіяти втомі при роботі з людьми. Особливою особистісною рисою прокурорів є здатність підходити до життя з логічною міркою, більше довіряти розуму, ніж почуттям, не довіряти враженням і відчуттям, інтуїцію замінити розрахунком. Більш схильними до творчого підходу в реалізації професійної діяльності виявилися слідчі (детективи) НАБУ, на відміну від яких прокурори схильні поводитися більш врівноважено та розсудливо, але іноді останнім може не вистачати уяви й винахідливості. Прокурори САП можуть бути схильними до повчань, моралізацій та вважають, що усі недоліки будуть подолані, якщо суворо дотримуватись усіх вимог, принципів та традицій. За їх поглядами, власна ініціатива і винахідливість можуть тільки зруйнувати все, що і без того добре координується. Зазначене може призводити до виникнення конфліктів під час професійної взаємодії слідчих (детективів) та САП.

Здійснений аналіз законодавчого регулювання форм взаємодії між слідчим (детективом) НАБУ та прокурором САП під час досудового розслідування корупційних злочинів обґрунтовує необхідність внесення низки змін у діючий КПК України. Запропоновані зміни стосуються, насамперед, окреслення та чіткого розуміння сфер відповідальності слідчого та прокурора, удосконалення процедури здійснення накладення арешту на майно, законодавчого регулювання процесу обрання підозрюваним запобіжного заходу на стадії досудового розслідування, визначення на рівні кримінального процесуального закону обов'язку керівників органів досудового розслідування та керівників органів прокуратури спільно визначати порядок взаємодії слідчих та прокурорів підвідомчих їм структур.

Після кожного розділу та дисертації загалом сформульовано **висновки**, у яких вичерпно висвітлено зміст розглянутих питань. Висновки відповідають отриманим результатам, мають належну аргументацію, мають високий рівень достовірності.

Таким чином, дисертація Ю.П. Хитя відповідає наявним вимогам та є завершеною науковою працею, результати якої вирішують актуальне наукове завдання – удосконалення теоретичних та практичних положень юридико-психологічних засад взаємодії слідчого (детектива) та прокурора під час досудового розслідування корупційних злочинів.

Відсутність порушень академічної доброчесності. Під час вивчення дисертації та наукових публікацій фактів порушень академічної доброчесності не виявлено. Дисертація Хитя Юрія Петровича містить результати власних досліджень автора. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело, що свідчить про відсутність порушення академічної доброчесності.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача. Оцінюючи загалом позитивно винесену на захист дисертацію Ю.П. Хитя, варто відзначити й певні суперечливі або спірні положення. Окремі

питання предмета дослідження, на думку рецензента, потребують певних уточнень і додаткової аргументації під час захисту:

1. На стор. 31, 50, 63-65 автор зазначає про певні особливості юридико-психологічної взаємодії детективів Національного антикорупційного бюро України та прокурорів Спеціалізованої антикорупційної прокуратури під час їх спільної роботи у підслідних цим правоохоронним органам кримінальних провадженнях.

На думку рецензента, автору було б доцільним виокремити найбільш характерні особливості психологічної взаємодії слідчих (детективів) та прокурорів при розслідуванні окремих категорій корупційних злочинів, таких як привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (ст. 191 КК України), прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України), зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України), легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом (ст. 209 КК України).

2. У пункті 3.1. дисертації автором констатовано, що під час проведення конкурсних відборів кандидатів на посади детективів НАБУ та прокурорів САП проводяться відповідні тестування психологічних якостей особистості з використанням Мінесотського багатоаспектного особистісного опитувальника (відомого як ММПШ), який не може виступати єдиним психодіагностичним інструментарієм психологічної придатності на посади слідчого (детектива) та прокурора.

На думку рецензента, було б доцільним на підставі проведеного аналізу наявних методів тестування психологічних якостей особистості, на базі методики факторного аналізу, розробленої Р. Кетеллом, запропонувати своє бачення можливого формату, структури та змісту національного психологічного опитувальника працівників слідчих органів та органів прокуратури для перевірки їх психологічної схильності до взаємодії в професійній діяльності.

3. У роботі дисертантом проаналізовано передові практики взаємодії у кримінальних провадженнях детективів НАБУ та прокурорів САП, а також обґрунтовано цікаві та надзвичайно корисні пропозиції та рекомендації, спрямовані на вдосконалення організаційно-правових, психологічних та тактичних основ взаємодії слідчого (детектива) та прокурора під час досудового розслідування корупційних злочинів. При цьому, на думку рецензента, дисертація мала б ще більшу науково-практичну цінність, якби автор зазначені пропозиції та рекомендації представив у вигляді додатку. Варто також зауважити про те, що, враховуючи прикладне значення даної дисертації, бажано б було розробити методичні рекомендації для використання у практичній діяльності слідчими (детективами) та керівниками органів досудового розслідування, прокурорами та керівниками прокуратур без окремої спеціалізації.

Викладені вище дискусійні положення та зауваження указують на складність та багатоаспектність теми дисертації Хитя Юрія Петровича, є елементом наукової дискусії або мають рекомендаційний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку роботи, теоретичне і практичне значення отриманих у ній результатів та не знижують в цілому високий науковий рівень дисертації. Вони можуть слугувати підґрунтям для дискусії в процесі захисту дисертації, а також напрямами майбутніх досліджень дисертанта.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертація Хитя Юрія Петровича на тему: «Юридико-психологічні засади взаємодії слідчого (детектива) та прокурора під час досудового розслідування корупційних злочинів», подана на здобуття ступеня доктора філософії, за своїм змістом, одержаними науковими результатами, актуальністю, новизною та іншими ознаками є самостійною завершеною науковою роботою, що містить суттєві положення для розвитку юридичних наук. За науковою та практичною значущістю здобутих результатів відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора

філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 261 (зі змінами і доповненнями від 3 квітня 2019 р. № 283), наказу МОН України від 12 січня 2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами від 12 липня 2019 р.) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44), а її автор – Хить Юрій Петрович – за результатами проведення публічного захисту заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

**Професор кафедри економічної безпеки та
фінансових розслідувань
кандидат юридичних наук, доцент**

Надія МОРГУН

